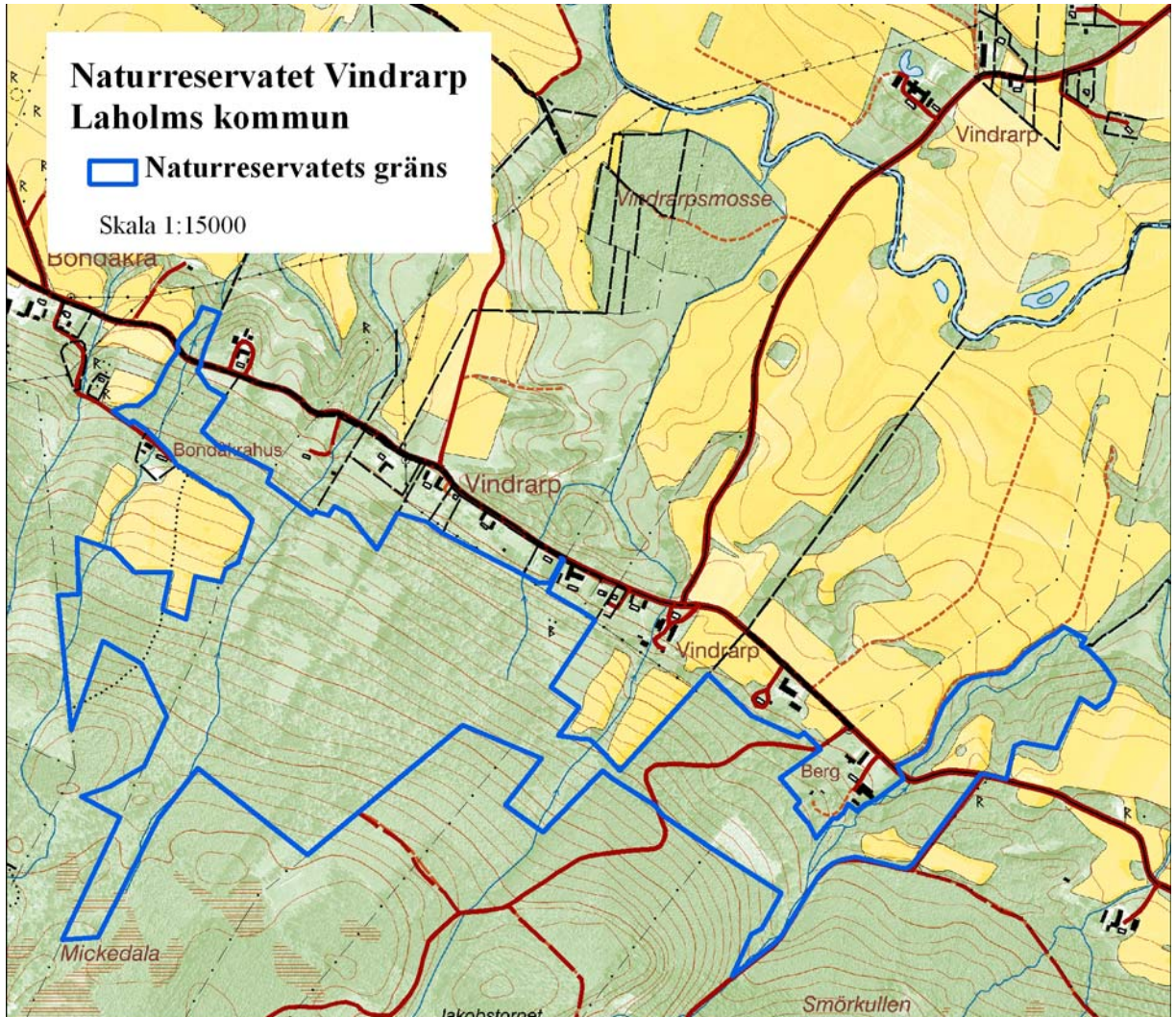

Bildande av naturreservatet Vindrap i Laholms kommun.

© Lantmäteriet, 2011. Ur GSD Fastighetskartan, 106-2004/188-N

Beslut

Länsstyrelsen i Hallands län beslutar med stöd av 7 kap. 4§ miljöbalken att förklara det område som avgränsas av blå heldragen linje på ovanstående karta som naturreservat, med syfte och föreskrifter enligt nedan. Reservatets gränser ska märkas ut i fält och dess namn ska vara Vindrap.

I enlighet med 3§ Förordningen om områdesskydd (SFS 1998:1252) fastställer Länsstyrelsen bifogad skötselplan för naturreservatets långsiktiga förvaltning, bilaga 5.

2011-09-22

Skälen för beslutet

Vindrarps naturreservat omfattar de lägre belägna delarna av Hallandsåsens nordsluttning mellan Bondåkra i väster och Åstarp i öster. Reservatet domineras av bokskog, blandädellövskog, sumpskog med klibbal och ask, bäckdalgångar, källpåverkad mark, blandlövskogar och ekhagmark. Mitt i sluttningen finns också öppna betade hagmarker som bildar en mosaik med lövskogen.

Nordsluttningen av Hallandsås har utpekats som en särskilt värdefull lövskogstrakt att skydda i ett nationellt perspektiv. Många rödlistade arter och hotade eller sårbara biotoper finns i området. Till detta kommer stora kvartärgeologiska och limnologiska värden. Hallandsåsens nordsluttning är av riksintresse för såväl naturvård som friluftsliv, delar av området är också riksintressant för kulturmiljövården. Den branta sluttningen har också ett framträdande läge i landskapet med höga estetiska värden.

Vindrap ingår i det europeiska nätverket av särskilt värdefulla naturområden, Natura 2000. Följande naturtyper i EU:s habitatdirektiv förekommer i reservatet: 7160 mineralrika källor och källkärr av fennoskandisk typ, 9020 boreonemoral ädellövskog, 9070 trädklädd betesmark, 9080 lövsumpskog, 9110 näringsfattig bokskog samt 9130 näringsrik bokskog.

Det som kan hota värdena är bl.a. avverkning, dikning och annan negativ förändring av hydrologin, plantering av främmande trädslag, konkurrens från gran, exploatering samt fragmentering av biotoperna. Även exploateringar strax utanför reservatets gränser kan i vissa fall vara negativa för natur- eller upplevelsevärden.

Då ett rationellt skogsbruk inte är förenligt med bevarandet av arterna i området behövs någon form av långsiktigt skydd. Området kräver en del skötsel- och restaureringsinsatser vilket medför att en skötselplan behövs. Vidare krävs ordningsföreskifter för att bevara områdets värden. Naturreservat är därmed den lämpligaste skyddsformen.

Ur ett svenskt och internationellt perspektiv har Halland och Sverige ett ansvar att bevara vissa skogar. I Naturvårdsverkets och Skogsstyrelsens nationella strategi för formellt skydd av skog betonas att ädellövskogen är en särskilt prioriterad skogstyp och att Sverige har ett internationellt ansvar att bevara de återstående särskilt artrika ädellövskogarna för framtiden. I Länsstyrelsens och Skogsstyrelsens strategi för formellt skydd av skog i Hallands län ingår Vindrap i värdestrakt *6 Hallandsås nordsluttning med Hallands Väderö*. Trakten är gemensam för Halland och Skåne. En bit västerut från Vindrap ligger mitt i nordsluttningen Häleforsen och Osbecks bokskogar, dessa tre områden bildar tillsammans en mycket

2011-09-22

värdefull enhet av artrika ädellövskogar. Strategin utpekar också ädellövskogar, strandlövnaturskogar och triviallövskogar med ädellövinslag som särskilda ansvarsbiotoper för länet. Reservatet ingår också i länets naturvårdsprogram för Laholms kommun.

Beslutet följer riktlinjer för prioritering av naturreservatsskydd, Sveriges internationella åtaganden om skydd av den biologiska mångfalden samt Sveriges miljö kvalitetsmål.

Syfte

Syftet med reservatet är att bevara en naturskön del av Hallandsåsens norra sluttning med höga naturvärden bestående av äldre artrik ädellövskog, lövsumpskog, bäckdälder och naturbetesmark. Reservatet ska bevara och utveckla den biologiska mångfald som är knuten till områdets naturtyper. I syftet ingår även att skapa möjligheter för arter att sprida sig inom och mellan reservat och nyckelbiotoper i trakten. Naturreservatet ska på så sätt bidra till att gynnsam bevarandestatus kan uppnås i den biogeografiska regionen för de inom området förekommande naturtyper och arter som ingår i EU:s nätverk av Natura 2000-områden. Särskilt viktigt att värna är gamla eller senvuxna ädellövträd, grov död ved i både skuggiga och solexponerade miljöer samt hotade och sällsynta arter. Områdets naturliga hydrologi ska bevaras opåverkad och skogsbackarna rena och oförsurade.

Inom ramen för syftet ska naturreservatet även stödja allmänhetens möjligheter till friluftsliv och naturupplevelser. Friluftsliv och rekreation grundat på allemansrätten ska kunna bedrivas i reservatet.

Syftet skall nås genom att:

- nyckelbiotoper och äldre lövträd skyddas från sådana ingrepp eller störningar som kan äventyra deras fortbestånd som livsrum för hotade arter
- lövskogarna i huvudsak bevaras genom naturlig dynamik
- befintliga betesmarker hävdas som betesmark och anslutande igenväxt lövskog restaureras till trädklädd hagmark
- befintlig gran avvecklas och inkommande gran röjs bort kontinuerligt
- den naturliga hydrologin med översilningsmarker, källsprång, kärr och bäckdråg bevaras ostörd

2011-09-22

- nya kunskaper om hotade och hänsynskrävande arter och naturtyper, inom ramen för syftet med reservatet, ska beaktas i den löpande skötseln av reservatet.

Föreskrifter

Med stöd av 7 kap. 5 § miljöbalken (MB), om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden inom reservatet, är det utöver vad som annars gäller förbjudet att:

- 1 uppföra byggnad eller anläggning,
- 2 uppföra mast eller antenn, anlägga luft- eller markledning,
- 3 anlägga väg,
- 4 borra, spränga, schakta, gräva, markbearbeta eller bedriva täkt,
- 5 dika, dikesrensa, dämna eller utföra annan åtgärd som kan påverka områdets hydrologi,
- 6 anordna upplag, tippa eller fylla ut,
- 7 avverka, gallra, röja, föryngra skog eller på annat sätt påverka vegetationen,
- 8 ta bort eller upparbeta dött träd, vindfälle eller döda grövre grenar,
- 9 kalka, gödsla eller sprida bekämpningsmedel,
- 10 framföra motordrivna fordon annat än på bilväg eller i samband med uttransport av fällt vilt,
- 11 inplantera för området främmande växt- eller djurarter samt
- 12 stödutfodra vilt.

För att tillgodose syftet med reservatet förpliktigas med stöd av 7 kap. 6 § MB ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheten tåla åtgärder inom området enligt följande:

- 13 utmärkning av naturreservatets gräns enligt Naturvårdsverkets anvisningar,
- 14 att skötsel i enlighet med skötselplanen utförs, i huvudsak:

2011-09-22

- a. avverkning, gallring, röjning och föryngringsåtgärder i enlighet med karta, bilaga 2
 - b. bete i enlighet med karta, bilaga 2
- 15 iordningställande och underhåll av parkeringsplats och anordningar för friluftslivet t. ex. markerade stigar och informationsskyltar i enlighet med karta bilaga 2, samt
- 16 undersökning och dokumentation av mark, vatten samt växt- och djurliv.

Med stöd av 7 kap. 30 § MB, om rätten att färdas och vistas i reservatet, är det utöver vad som annars gäller förbjudet att:

- 17 skada levande eller döda stående eller liggande träd och buskar,
- 18 skada, plocka eller samla in växter, t.ex. örter, mossor eller lavar. Plockning av bär eller matsvamp är dock tillåten,
- 19 utan Länsstyrelsens tillstånd samla in insekter, spindlar, snäckor och andra ryggradslösa djur. Enstaka exemplar får dock samlas in under förutsättning att det inte bryter mot fridlysningsbestämmelserna och att fällor inte används,
- 20 inplantera för området främmande växt- eller djurarter,
- 21 utan Länsstyrelsens tillstånd anordna lägerverksamhet eller tävlingar,
- 22 sätta upp tavla, affisch, skylt eller göra inskrift,
- 23 framföra motordrivet fordon annat än på bilväg eller parkera annat än på anvisad plats,
- 24 medföra okopplad hund samt
- 25 utan Länsstyrelsens tillstånd genomföra vetenskapliga undersökningar som strider mot föreskrifterna.

Ovanstående föreskrifter ska inte utgöra hinder för:

- a. gällande rättigheter inom området t ex servitut, ledningsrätt, nyttjanderätt, vägrätt, se fastighetsförteckning bilaga 3 samt karta Nyttjanderätter för väg bilaga 4,
- b. förvaltaren av naturreservatet, eller den som förvaltaren uppdrar åt, att vidta de åtgärder som behövs för att tillgodose syftet med naturreservatet och som

2011-09-22

framgår av föreskrifterna 13-16

- c. förvaltaren, eller den som förvaltaren uppdrar åt, att förbättra befintlig traktortväg mellan avdelning 23 och 35, se skötselkartor bilaga 5B-C,
- d. rensning av tillståndsgivna diken, om underhållsåtgärder är påkallade med hänvisning till bestämmelserna i 11 kap 17§ Miljöbalken,
- e. beskärning av träd eller buskar som beskuggar åkermark gränsande till reservatet,
- f. Åstarp 3:3 att nyttja stängslad befintlig fägata med ca 7 meters bredd genom skötselområde 14 enligt karta bilaga 2,
- g. jakträttsinnehavare att jaga med hund samt för eftersök med hund,
- h. jakträttsinnehavare att efter samråd med förvaltaren av naturreservatet stödutfodra vilt under särskilt hårda vintrar i syfte att upprätthålla för reservatet acceptabla viltstammar.

Upplysningar

Länsstyrelsen erinrar om att även andra lagar, förordningar och föreskrifter än reservatsföreskrifterna gäller för området. Av särskild betydelse för syftet med reservatet, eller som ett komplement till föreskrifterna är bland andra:

2 kap 1, 6-8 § § kulturminneslagen (1988:950)

De fasta fornlämningar som återfinns inom reservatet är skyddande enligt lag. Det är förbjudet att utan tillstånd rubba, ta bort, gräva ut, täcka över eller genom bebyggelse, plantering eller på annat sätt ändra eller skada en fast fornlämning. Riksantikvarieämbetet och länsstyrelsen får vidta de åtgärder som behövs för att skydda, vårda och undersöka en fast fornlämning.

7 kap 27-29 § miljöbalken, Natura 2000

Reservatet ligger inom Natura 2000-området Vindrap – SE0510184 och är därmed utpekad som riksintresse. Det krävs tillstånd för att vidta åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön inom ett Natura 2000-område. Detta kan även gälla åtgärder som utförs utanför det aktuella området, om det får effekter inom området.

7 kap 13-18 §§ miljöbalken, strandskyddsbestämmelser

Strandskyddsområde berör de delar av reservatet som ligger inom 100 meter från de bäckar som genomkorsar reservatet. Strandskyddsbestämmelsernas syfte är att trygga förutsättningarna för allmänhetens friluftsliv samt att bevara goda livsvillkor på land och i vatten för djur- och växtlivet. Åtgärder som kan skada eller motverka syftet med strandskyddet är förbjudna.

2011-09-22

11 kap. Miljöbalken, vattenverksamhet, samt lagen (1998:812) med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet

Med vattenverksamhet avses bland annat uppförande, ändring, lagning och utrivning av dammar, bortledning av vatten från eller grävning och rensning av vattenområden samt andra åtgärder i vattenområden om åtgärden syftar till att förändra vattnets djup eller läge. Även åtgärder som utförs för att avvattna mark eller som utförs för att sänka eller tappa ur ett vattenområde eller skydda mot vatten, när syftet med åtgärden är att varaktigt öka en fastighets lämplighet för ett visst ändamål är att betrakta som vattenverksamhet (markavvattning).

Terrängkörningslagen 1§ (1975:1313) och terrängkörningsförordningen (1978:594)

Körning i terräng med motordrivet fordon för annat ändamål än jordbruk eller skogsbruk är, med vissa undantag, förbjuden.

Uppgifter om reservatet

Namn	Vindrap	
Kommun	Laholm	
Församling	Våxtorp	
Areal	77,9 hektar	
Lägesbeskrivning	Cirka 12 km söder om Laholm och 3 km öster om Hasslöv	
Mittkordinater SWEREF 99 TM	X = 379469 y = 6251896	
Naturgeografisk region	I övergången mellan 8 Nordöst-Skånes skogslandskap och 10 Södra Hallands kustland	
Fastigheter och markägare	Vindrap 3:6	Staten genom Naturvårdsverket
	Bondåkra 1:21 (del av)	Staten genom Naturvårdsverket
Servitut och andra rättigheter inom området	Se fastighetsförteckning, bilaga 3	

2011-09-22

Jakträttsinnehavare	Innevarande avtal giltigt	
Vindrap 3:6	2008-07-01 – 2013-06-30	Vindrarps jaktlag
Bondåkra 1:21	2011-07-01 – 2016-06-30	Vindrarps jaktlag
Förvaltare	Länsstyrelsen	

Utöver de servitut och andra rättigheter som listats i fastighetsförteckningen bilaga 3 gäller även följande rättigheter, se karta Nyttjanderätter för väg, bilaga 4:

- förvaltaren att nyttja befintlig väg A-B-C för förvaltning, tillsyn och virkestransporter,
- förvaltaren att nyttja befintlig väg D-E-F för förvaltning, tillsyn och virkestransporter, samt för allmänheten att nyttja samma vägsträcka för besöks trafik till naturreservatet,
- förvaltaren att nyttja befintlig väg I-J-K för förvaltning, tillsyn och virkestransporter,
- förvaltaren att tillfälligt nyttja befintlig traktorväg markerad L-M för virkestransport efter slutavverkning av närbeläget granbestånd inom reservatet,
- Bondåkra 1:21 att nyttja befintlig traktorväg och bro markerad G-H för arbetsresor och skogskörslor,
- Bondåkra 1:21 att nyttja befintlig väg markerad K-L för arbetsresor, skogskörslor och skotning av virkesuttag samt att bredda vägen till 4 meter,

Intresseprövning

Länsstyrelsen anser, vid en intresseprövning enligt 7 kap 25 § miljöbalken, att val av område, reservatets omfattning och föreskrifternas utformning i detta beslut innebär en rimlig balans mellan de värden som skall skyddas och det intrång detta innebär för enskilds rätt att använda mark och vatten.

Förenlighet med andra områdesbestämmelser, planer och miljömål

Reservatet är angivet som riksintresse för naturvård, friluftsliv och kulturminnesvård (MB 3 kap.6 §), samt som område med särskilda hushållningsbestämmelser (MB 4 kap.). EU-kommissionen har beslutat att området utgör ett särskilt bevarandeområde - SE0510184 Vindrap, enligt rådets direktiv (92/43/EEG) om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter, och därmed ingår i nätverket Natura 2000. I beslut och skötselplan har Länsstyrelsen beaktat de värden som varit grund för att området ingår i Natura 2000-nätverket.

2011-09-22

Reservatsbeslutet är förenligt med hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kap MB.

Reservatsbildningen bidrar till att uppnå miljö kvalitetsmålen Levande skogar, Ett rikt växt- och djurliv och Ett rikt odlingslandskap.

Länsstyrelsen bedömer att detta beslut är förenligt med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurser samt med den för området gällande översiktsplanen.

Ärendets handläggning

Områdets höga naturvärden har länge varit välkända. Förhandlingar om en reservatsbildning fördes redan på 1980-talet men kunde då inte slutföras. Ett skydd aktualiserades åter efter Skogsvårdsstyrelsens nyckelbiotopsinventering på 1990-talet. Ett informationsmöte riktat till berörda markägare hölls i Våxtorps församlingshem den 20 juni 2000. Förhandlingar inleddes därefter med markägarna i syfte att skydda området som reservat. Del av Vindrap 3:1 förvärvades av Naturvårdsverket 2000, säljare var Göteborgs stift. Övriga delar av reservatet har förvärvats från följande fastigheter: Vindrap 2:23 (2003), Vindrap 2:4 (2003), Berg 1:4 (2005), Vindrap 4:1 (2005), Bondåkra 1:9 (2006), Vallåsen 1:2 (2006), Åstarp 3:3 (2006), Bondåkra 2:1 (2008) och Bondåkra 1:21 (2011).

Ett förslag till beslut och skötselplan utarbetades av Länsstyrelsen och berörda sakägare förelades 2011-04-18 att, enligt 24 § förordningen om områdesskydd, inkomma med synpunkter på förslaget. Samtidigt skickades förslaget på remiss till Naturvårdsverket, Lantmäterimyndigheten, Skogsstyrelsen, Trafikverket, Polismyndigheten, Laholms kommun, Riksantikvarieämbetet, Länsmuseet, Naturskyddsföreningen i södra Halland, Hallands Naturskyddsförening, Hallands Botaniska Förening och Jägareförbundet Halland.

Yttranden har inkommit i ärendet från sakägare och från Naturvårdsverket, Lantmäterimyndigheten, Skogsstyrelsen, Trafikverket, Polismyndigheten, Laholms kommun och Jägareförbundet Halland. En redovisning av inkomna yttranden finns i bilaga 8. Vissa av de inkomna synpunkterna har arbetats in i den slutliga utformningen av beslut och skötselplan.

Beslut i detta ärende har fattats av landshövding Lars-Erik Lövdén. I beslutet deltog även länsrådet Lisbeth Schultze samt t f naturvårdsdirektör Mauritz Sandholm.

I handläggningen deltog länsjurist Ulf Ståhl, länsantikvarie Marianne Foghammar, länsarkitekt Cecilia Engström, lantbruksdirektör Stefan Samuelsson samt naturvårdshandläggare Staffan Bengtsson som också var föredragande.

2011-09-22

Lars-Erik Lövdén

Staffan Bengtsson

Detta beslut kan överklagas till regeringen, se bilaga 9.

Bilagor

- 1 Översiktskarta
- 2 Karta över bestämmelser enligt 7 kap. 6§ miljöbalken
- 3 Fastighetsförteckning
- 4 Nyttjanderätter för väg
- 5 Skötselplan
 - 5A Skogstypskarta
 - 5B-C Skötselkartor
 - 5D Friluftsliv
 - 5E Kulturlämningar
- 6 Rödlistade arter mm
- 7 Fornminnesregister/Fornsök
- 8 Inkomna remissyttranden
- 9 Beslut om kungörelsedelgivning samt upplysning om överklagande

INNEHÅLL

Beslut om bildande och fastställelse av skötselplan

Karta över reservatet

Skälen för beslutet

Syfte

Föreskrifter

Upplysningar

Uppgifter om reservatet

Intresseprövning

Förenlighet med andra områdesbestämmelser, planer och miljömål

Ärendets handläggning

Bilagor